

KÄSKKIRI

Ida-Virumaa inkubatsiooniteenuste programmi loomine

Käskkiri kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi *ÜSS2021_2027*) § 10 lõigete 2 ja 4 alusel.

1. Reguleerimisala

1.1. Käskkirjaga reguleeritakse *ÜSS2021_2027* § 1 lõike 1 punktis 1 nimetatud „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava perioodiks 2021–2027“ (edaspidi *rakenduskava*) prioriteedi „Õiglane üleminek“ erieesmärgi „Võimaldada piirkondadel ja inimestel tegeleda liidu 2030. aasta energia- ja kliimaeesmärkide saavutamise ja Pariisi kokkuleppe alusel 2050. aastaks liidu kliimanetraalsele majandusele ülemineku sotsiaalsete, tööhõivealaste, majanduslike ja keskkonnamõjudega“ tegevussuuna „Majandus ja töajõud“ meetme 21.6.1.4 „Ettevõtluse mitmekesistamise tugiteenused“ sekkumise 21.6.1.41 „Ida-Virumaa inkubatsiooniteenuste programmi loomine ja arendamine“ rakendamiseks toetuse andmise tingimusi ja korda.

1.2. Käskkirjas sätestatud kulude abikõlblikkusele, toetuse maksetaotluse menetlemisele ja maksmisele, toetuse tagasinõudmisele ning elluviija ja partneri kohustuste osas kohaldatakse Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määrust nr 55 „Perioodi 2021 –2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi *ühendmäärus*).

1.3. Toetuse andmise ja kasutamisega seotud teavet ja dokumente esitatakse ning aruandlusvormid ja -juhised tehakse kättesaadavaks *ÜSS2021_2027* § 21 lõikes 3 sätestatud e-toetuse keskkonna kaudu. Kui selles keskkonnas ei ole vastava dokumendiliigi esitamist ette nähtud, esitatakse dokument elektrooniliselt digitaalselt allkirjastatuna.

2. Toetuse andmise eesmärk

2.1. Toetuse andmise eesmärk on luua nõustamisteenuste rakendamise kaudu eeldused majandusstruktuuri muutumiseks, uute ettevõtjate tekkimiseks, tänapäeva nõuetele vastavate uuenduslike teenuste ja toodete väljaarendamiseks, välisinvesteeringute kaasamiseks ning uute töökohtade tekkimiseks Ida-Viru maakonnas.

2.2. Toetuse andmise tulemusel on Ida-Virumaale loodud uus inkubatsiooniprogramm uutele ja juba tegutsevatele ettevõtjatele, välja arendatud tänapäeva nõuetele vastavad uuenduslikud teenused ja tooted ning majandusstruktuur on muutunud mitmekesisemaks.

3. Seosed strateegiadokumentidega

3.1. Käskkirja alusel antav toetus panustab riigieelarve seaduse § 20 lõike 4 alusel kinnitatud teadus- ja arendustegevuse ning ettevõtluse programmi „Ettevõtluskeskkond“ meetmete „Ettevõtluskeskkonna arendamine, rahvusvahelistumise toetamine ja investeringute soodustamine“ ning „Ettevõtete konkurentsivõime ja ekspordi edendamine“ eesmärkide saavutamisse.

3.2. Käskkiri arvestab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.06.2021, lk 159–706), artiklis 9 nimetatud horisontaalsete põhimõtetega ja aitab kaasa Riigikogu 12. mai 2021. a otsusega heaks kiidetud riigi pikaajalise arengustrateegia „Eesti 2035“ (edaspidi „Eesti 2035“) aluspõhimõtete hoidmisele ning sihi „Eesti majandus on tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik“ saavutamisele tasakaalustatud regionaalset arengut, soolist võrdõiguslikkust, võrdseid võimalusi, ligipääsetavust, keskkonna- ja kliimaeesmärke toetaval moel. Sihi saavutamist hinnatakse „Eesti 2035“ tegevuskava näitajatega, mis on „Väljaspool Harjumaad loodud SKP elaniku kohta EL 27 keskmisest“, „Ressursitootlikkus“, „Hoolivuse ja koostöömeelsuse mõõdik“, „Soolise võrdõiguslikkuse indeks“ ja „Ligipääsetavuse näitaja“. Käskkiri panustab Vabariigi Valitsuse 15. juuli 2021. a istungil heaks kiidetud „Teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukava 2021–2035“ eesmärkide saavutamisse.

4. Toetatavad tegevused

4.1. Ida-Virumaa inkubatsiooniteenuste programmi loomisel, arendamisel ja elluviimisel toetatakse järgmisi toetuse andmise eesmärgi saavutamiseks vajalikke tegevusi, mille mõju ja ulatus avaldub Ida-Virumaal:

4.1.1. väikese- ja keskmise suurusega ettevõtjate nõustamine;

4.1.2. potentsiaalsete ettevõtlusega alustavate füüsiliste isikute nõustamine;

4.1.3. sündmuste korraldamine;

4.1.4. turundustegevuste elluviimine punktides 4.1.1. ja 4.1.2. nimetatud isikute kaasamiseks inkubatsiooniprogrammi ja neile inkubaatorite tutvustamiseks.

4.2. Väikese ja keskmise suurusega ettevõtja (edaspidi *VKE*) on ettevõtja, kes vastab Euroopa Komisjoni määruse (EL) 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokku sobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78) lisa I artikli 2 punktides 1, 2 või 3 sätestatud kriteeriumitele.

4.3. Käskkirja alusel ei toetata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1056, millega luuakse Õiglase Ülemineku Fond (ELT L 231, 30.06.2021, lk 60–93) artiklis 9 nimetatud tegevusi.

4.4. Punktis 2.1. nimetatud tegevused on kooskõlas “ei kahjusta oluliselt” põhimõttega, mille kohaselt ei tekitata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.06.2020, lk 13–43), artiklis 17 nimetatud olulist kahju ühelegi artiklis 9 sätestatud keskkonnaeesmärgile.

4.5. Toetatavad tegevused on kooskõlas ühendmääruse § 7 alusel seirekomisjoni kinnitatud valikukriteeriumite ja -metoodikaga.

5. Toetatavate tegevuste tulemus- ja väljundnäitajad

5.1. Toetatavate tegevuste tulemusnäitajaks on VKE-d, kes kasutavad ettevõtlusinkubaatori teenuseid pärast inkubaatori asutamist. Näitaja 2029. aasta sihttase on 40 ettevõtjat aastas ning algtase on 0 ettevõtjat aastas.

5.2. Toetatavate tegevuste väljundnäitajaks on loodud ettevõtlusinkubatsiooni võime, mille 2029. aasta sihttase on 40 ettevõtjat ning 2024. aasta sihttasemeks on kümme ettevõtjat.

5.3. Toetatavaid tegevusi mõõdetakse järgmiste näitajatega:

5.3.1. toetatud ettevõtjad;

5.3.2. mitterahalist toetust saanud ettevõtjad.

5.4. Toetatavate tegevuste projektispetsiifiline näitaja on tegevustes osalenute arv.

6. Rakendusüksus ja rakendusasutus

6.1. Rakendusasutus on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

6.2. Rakendusüksus on Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus.

7. Elluviija

Toetatavate tegevuste elluviija on Sihtasutus Ida-Viru Ettevõtluskeskus.

8. Partnerid

Elluviija partnerid on Sihtasutus Tallinna Teaduspark Tehnopol ja Sihtasutus Ida-Virumaa Investeeringute Agentuur.

9. Sihtgrupp

Toetatavate tegevuste sihtgrupp on tegevustest huvitatud äriregistrisse kantud VKE-d ja potentsiaalsed ettevõtlusega Ida-Virumaal alustavad füüsilised isikud.

10. Tegevuste abikõlblikkuse periood

Toetatavate tegevuste abikõlblikkuse periood on 01.01.2023 kuni 31.12.2029.

11. Tegevuste eelarve

11.1. Toetatavate tegevuste eelarve on viis miljonit eurot, mis eraldatakse 100 protsendi ulatuses Euroopa Liidu Õiglase Ülemineku Fondi vahenditest.

11.2 Toetatavate tegevuste iga-aastase tegevuskava ning eelarve alategevuste ja partnerite lõikes kinnitab elluviija ettepanekul rakendusasutuse. Kinnitatud tegevuskava ja eelarve edastab rakendusasutus rakendusüksusele.

12. Kulude abikõlblikkus

12.1. Abikõlblikud on toetatavate tegevuste elluviimisega seotud personalikulud vastavalt ühendmääruse §-le 16.

12.2. Tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud, mis ei ole otsesed personalikulud, hüvitatakse ühendmääruse § 22 kohaselt ühtse määra alusel 40 protsendi ulatuses punktis 12.1 nimetatud otsestest personalikuludest.

12.3. Abikõlblikud on Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 54 „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine“ §-s 2 sätestatud teavitamisnõuete täitmisega seotud kulud.

12.4. Abikõlbmatud kulud on riigilõiv.

13. Vähesse tähtsusega abi

13.1. Toetatavate tegevuste elluviimiseks punktis 9. toodud sihtgruppi kuuluvale ettevõtjale antav toetus on vähesse tähtsusega abi Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 tähenduses, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähesse tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8, edaspidi *VTA määrus*) tähenduses ning sellele kohaldatakse nimetatud määruises ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud.

13.2. Elluviija hindab, kas punktis 9. nimetatud sihtgrupile osutatav tegevus on vähesse tähtsusega abi ja kontrollib abisaajate vastavust VTA määruse nõuetele. Elluviija peab teavitama abi saajat vähesse tähtsusega abi andmisest, abi summa suurusest ning kandma antava abi andmed riigiabi ja vähesse tähtsusega abi registrisse.

13.3. VTA määruse kohaselt ei tohi antud vähesse tähtsusega abi koos käesoleva käskkirja alusel antava toetusega ja muude Euroopa Komisjoni määruste kohaselt antud vähesse tähtsusega abiga jooksva majandusaasta ja kahe eelnenud majandusaasta jooksul kokku ületada 200 000 eurot ning tasu eest kaupu vedavale maanteetranspordi ettevõtjatele antav vähesse tähtsusega abi ei tohi ületada 100 000 eurot.

13.4. Vähesse tähtsusega abi suuruse arvestamisel loetakse üheks ettevõtjaks sellised ettevõtjad, kes on VTA määruse artikli 2 lõike 2 kohaselt omavahel seotud.

13.5. Vähesse tähtsusega abi puhul võetakse toetuse andmisel arvesse VTA määruse artiklis 5 sätestatud erinevateks eesmärkideks antava vähesse tähtsusega abi kumuleerimisreegleid.

13.6. Rakendusüksus ja elluviija peavad säilitama vähesse tähtsusega abi andmist käsitlevaid andmeid kümme aastat alates käesoleva käskkirja alusel viimase abi andmise päevast.

13.7. Käskkirja alusel ei anta toetust VTA määruse artikli 1 lõikes 1 ja üldise grupierandi määruse artikli 1 lõigetes 1–5 sätestatud juhtudel, raskustes oleva ettevõtja osas üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 18 tähenduses ega hasartmänguvaldkonnas tegutsevatele ettevõtjale.

13.8. Toetatavaid tegevusi ei osutata ettevõtjale, kelle suhtes on Euroopa Komisjoni eelneva otsuse alusel, millega abi on tunnustatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks, tehtud toetuse tagasinõudmise otsus, mis on täitmata.

14. Toetuse maksmise tingimused ja kord

14.1. Toetust makstakse punktis 12.1. nimetatud kulude hüvitamiseks vastavalt ühendmääruse § 27 lõike 1 punktile 1 ning punktis 12.2. nimetatud kulude hüvitamiseks vastavalt ühendmääruse § 28 lõikele 4.

14.2. Elluviija esitab rakendusüksusele kuludokumentide ja vajadusel nende tasumist tõendavate

dokumentide koopiad ning hankemenetlusega seotud dokumendid, sealhulgas lepingud abikõlblikkuse kontrollimiseks.

14.3. Elluviija esitab maksetaotluseid mitte sagedamini kui korra kvartalis.

15. Elluviija ja partneri õigused ja kohustused

15.1. Elluviija ja partner peavad täitma ühendmääruse §-des 10 ja 11 sätestatule lisaks järgmisi kohustusi:

15.1.1. koostab ühendmääruse §-i 7 järgides iga-aastase tegevuskava ja eelarve alategevuste ja partnerite lõikes ning edastab selle kinnitamiseks rakendusasutusele;

15.1.2. kontrollib abisaajate vastavust VTA määruse nõuetele ning esitab rakendusüksusele andmed riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrisse kandmiseks;

15.1.3. viib tegevused ellu korrektselt ning kasutab saadud toetust sihtotstarbeliselt, kõik toetusest hüvitatavad kulud peavad aitama kaasa eesmärkide saavutamisele, olema tegevustega otseselt seotud ja abikõlblikud;

15.1.4. vastutab eesmärkide saavutamise eest, sealhulgas panustamise eest käskkirja punktis 1.3.2 nimetatud horisontaalsetesse põhimõtetesse;

15.1.5. tagab kinnitatud eelarvest kinnipidamise;

15.1.6. osutab auditi ja kontrolli kiireks läbiviimiseks igakülgset abi;

15.1.7. näitab toetuse kasutamisel, et tegemist on struktuuritoetusega, kasutades selleks nõutud sümboolikat;

15.2. Elluviijal on õigus teha rakendusasutusele ettepanekuid käskkirja ja eelarvejaotuse muutmiseks.

16. Aruandlus

16.1. Elluviija esitab rakendusüksusele ja rakendusasutusele tegevuste elluviimise kohta vahearuande iga-aastaselt, 31. detsembri seisuga järgmise aasta 15. jaanuariks.

16.2. Vahearuanne peab sisaldama tegevuste elluviimise ülevaadet, hinnangut ja andmeid tegevuste edenemise kohta vastaval aruandlusperioodil ning ülevaadet väljund- ja tulemusnäitajate saavutustasemetega kohta.

16.3. Punktis 4.1.4. toodud tegevuse suhtes toimub 2025. aasta I kvartalis paneeldiskussioon, kus hinnatakse punktis 5.2. nimetatud väljundnäitaja saavutamist ning käsitletakse tegevuse elluviimist ning edenemist.

16.4. Elluviija esitab lõpparuande kahe kuu jooksul projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisest arvates. Lõpparuanne sisaldab kogu projekti tegevuste elluviimise ülevaadet ning hinnangut tulemuste saavutamise kohta.

16.5. Lõpparuandes esitatakse lisaks punktis 16.2 toodud andmetele panus Eesti 2035 sihtidesse, eesmärkidesse ja näitajatesse ning horisontaalsete põhimõtetega seotud näitajatesse.

16.6. Vahe- ja lõpparuanded kinnitab rakendusüksus.

17. Finantskorrektsiooni tegemise alused ja kord

Finantskorrektsiooni otsus tehakse ja toetus tagastatakse vastavalt ÜSS2021_2027 §-des 28–30 ja ühendmääruse §-des 34–38 sätestatule.

18. Vaiete lahendamine

Rakendusüksuse toimingu või otsuse peale tuleb esitada vaie rakendusüksusele vastavalt ÜSS2021_2027 § 31 lõikele 1 ja § 32 lõikele 3.